

PERSPECTIVA

LEGNICKIE STUDIA TEOLOGICZNO-HISTORYCZNE

ROK XIX NR 2 (37)

ISSN 1730-4172

Legnica 2020

Rada naukowa

ks. prof. dr hab. Zdzisław Lec – Uniwersytet Szczeciński
ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik – Uniwersytet Śląski (Katowice)
ks. prof. UAM dr hab. Adam Przybecki – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza (Poznań)
ks. prof. dr hab. Wiesław Przygoda – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
ks. prof. UPJPII Józef Stala – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II (Kraków)
prof. Ludwig Schmahl (Köln-Blankenheim, Niemcy)
ks. prof. WSHE dr hab. Henryk Szeloch – Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (Brzeg)
ks. dr hab. Zbigniew Waleszczuk – Katholische Universität Eichstätt (Niemcy)
ks. dr hab. Zbigniew Wanat – Uniwersytet Mikołaja Kopernika (Toruń)
dr Adam Drozdek – University of Pittsburgh (USA)
dr Rafał Szopa – Politechnika Wrocławska

Lista recenzentów dostępna na stronie internetowej
www.perspectiva.pl

Na stronie internetowej www.perspectiva.pl znajdują się: procedura recenzowania artykułów naukowych,
lista redaktorów tematycznych oraz informacje dla autorów przygotowujących artykuły.

Redaktor naczelny

ks. prof. PWT dr hab. Bogusław Drożdż

Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Legnickiej

Korekta i redakcja techniczna

Anna Lichota

Wydawca

Diecezjalne Centrum Edukacyjne w Legnicy
centrum@diecezja.legnica.pl
www.centrum.diecezja.legnica.pl
redakcja@perspectiva.pl
www.perspectiva.pl

Druk

Wydawnictwo Drukarnia Kokociński Sp. z o.o.
ul. Nowa Osada 21A, 57-400 Nowa Ruda

Słowo wstępne

W nauce jest bardzo wiele ciekawych pojęć. Jednym z nich jest «inteligibilność». Co ono oznacza i dlaczego jest wysoce inspirujące? Czy w ogóle jest sensowne? Przeglądając różne słowniki, dowiemy się, że łacińskie słowo *intelligibilis* oznacza «poznawalny». Już z tego wyciągamy prosty wniosek: wszystko, co charakteryzuje się inteligibilnością, jest poznawalne. Zatem cokolwiek poznajemy, o tyle poznajemy, o ile to coś ma w sobie ten atrybut czy parametr.

W filozofii mówi się o inteligibilności bytu, a więc o takiej jego właściwości, dzięki której może być on poznany, czyli ujęty intelektualnie. Bytem jest to, co „jest”, co istnieje. A jeżeli istnieje, to może być i jest przedmiotem poznawania intelektualnego. Istniejący byt przemawia, opowiada, manifestuje swoją obecność. Wyraźnie daje znać o sobie. Może nawet i prosi czy błaga: poznaj mnie!

I teraz to, co najpiękniejsze:

[...] podstawą inteligibilności jest transcendentálna prawda, czyli ponadkategorialna relacja przyporządkowania bytu do intelektu; poznawalność i prawdziwość opierają się na transcendentaliach takich, jak rzecz, jedność i odrębność, ściśle związanych z pierwszymi zasadami bytu i myślenia: tożsamości, niesprzeczności, wyłączonego środka i racji dostatecznej; opierając się na tych zasadach (znanych intuicyjnie każdemu człowiekowi – *principia per se nota*), poznaje się rzeczywistość oraz przeprowadza rozumowanie” (zob. P. Jaroszyński. *Inteligibilność. Encyklopedia katolicka*. T. 7 kol. 356).

Aż prosi się powiedzieć: Szanowny Czytelniku, niech Twój umysł pracuje, niech Twoja inteligencja nie umiera. Myśl i poznawaj! Po prostu odważnie myśl – poznając i poznawaj – myśląc. Niech to się spełnia podług ewangelijnego wezwania: „Zostaw umarłym grzebanie ich umarłych, a ty idź i głos Królestwo Boże!” (Łk 9,60).

Ks. Bogusław Drożdż
redaktor naczelny

